

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE ROMANYA ARASINDA HUKUKİ KONULARDA
ADLİ YARDIMLAŞMA ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti ile Romanya (bundan böyle "Akit Taraflar" olarak anılacaklardır),

Ulusal egemenlik, haklarda eşitlik ve Akit Tarafların içişlerine karışmama ilkelerine dayanarak.

Hukukî konulardaki adli yardımlaşma alanında işbirliğini daha ilerletmek arzusu ile,

Bu Anlaşmanın akdedilmesine karar vermişler ve bu amaçla aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır;

KISIM BİR
GENEL HÜKÜMLER

Madde 1

Amaç ve Tanımlar

1. İşbu Anlaşmanın amacı, bir Akit Tarafın vatandaşlarının, diğer Âkit Tarafın adli makamları önündeki hukukî işlemlerinde yasal korunması. Âkit Tarafların adli makamlarınca hukukî konularda karşılıklı adli yardımın sağlanmasında işbirliği yapılması ve hukukî konularda mahkeme kararlarının tanınması ve tenfizi hususlarını düzenlemektir.
2. Bu Anlaşma kapsamında; "Hukuki konular" terimi, aile hukukunu da kapsayan özel hukuk davalarını ve ticaret hukuku davalarını ifade eder.

Madde 2

Yasal Korunma

1. Bir Âkit Tarafın vatandaşları, diğer Âkit Tarafın adli makamları önünde yapılan hukukî konulardaki işlemlerde, bu Âkit Tarafın vatandaşları ile aynı şartlarla yasal korunma hakkına sahip olacaklardır.
2. Bir Âkit Tarafın vatandaşları diğer Âkit Tarafın adli makamlarına, hukukî konularda dava açmak için bu Âkit tarafın vatandaşlarının tabî olduğu şartlarla serbestçe müracaat hakkına sahip olacaklardır.
3. Âkit Taraflardan birinin ülkesinde idare merkezî bulunan ve bu Âkit Tarafın mevzuatına uygun olarak kurulmuş tüzel kişiler, işbu Anlaşmanın hükümlerinden yararlanma hakkına sahip olacaklardır.

Madde 3

İletişim Yolları

1. İşbu Anlaşmada aksi öngörülmediği takdirde. Âkit Tarafların adlî makamları birbirleriyle Akit Taraflarca tayin edilen Merkezî Makamlar aracılığı ile iletişim kuracaklardır. Türkiye Cumhuriyeti yönünden Merkezî Makam Adalet Bakanlığı'dır. Romanya yönünden Merkezî Makam Adalet Bakanlığı'dır.

2. İşbu Anlaşma hükümleri diplomatik veya konsolosluk kanalı ile iletişim kurulmasına engel teşkil etmeyecektir.

3. İşbu Anlaşma kapsamında; adlî makamlar, her bir Âkit Tarafın iç hukukuna göre belirlenecektir

Madde 4

Dil

1. Merkezi Makamlar birbirleriyle talepte bulunan Akit tarafın dilinde veya İngilizce iletişim kuracaklardır.

2. Adli yardım talepleri ve ekli belgeler, talepte bulunan Akit tarafın dilinde düzenlenecek ve bunlara talepte bulunulan Akit Tarafın dilinde veya İngilizce yapılmış onaylı tercüme eklenmektedir.

3. Bir adli yardım talebinin yerine getirilmesi sonucu elde edilen belgeler, talepte bulunulan Akit Tarafın dilinde iletilecektir.

Madde 5

Bilgi Değişimi

Akit tarafların Adalet bakanlıkları, talep üzerine işbu Anlaşmaya konu teşkil eden adli sorunlarla ilgili olarak ülkelerindeki mevzuat ve uygulamalar hakkında birbirlerine bilgi vereceklerdir.

KISIM II

ADLİ YARDIMLAŞMA BÖLÜM 1 HUKUKİ KONULARDA

ADLİ YARDIMLAŞMA

Madde 6

Yardımanın Kapsamı

Âkit Tarafların adlî makamları, hukukî konularda özellikle belgelerin tebliği, tarafların ve tanıkların dinlenmesi, bilirkişi incelemesi hususlarında ve Âkit Tarafların mevzuatlarında öngörülen diğer herhangi bir adlî işlemin yerine getirilmesinde birbirlerine yardım sağlayacaklardır.

Madde 7 Talebin İçeriği

1. Bir adlî yardım talebi şu hususları ihtiva edecektir:

- a) Eğer bilinmekte ise; talepte bulunan adlî makam ve talepte bulunulan adlî makamın adı;
- b) Adlî yardımı gerekli kılan davanın niteliği;
- c) Davanın taraflarının isim ve adresleri -tüzel kişilerde bunların isimleri ve idare merkezleri- ve varsa, temsilcilerinin isim ve adresleri;
- d) Eğer talebin konusu belgelerin tebliğine ilişkin ise, muhatabın tam adresi ve tebliğ edilecek belgeler;
- e) İfadelerine başvurulacak kişilerin isim ve adresleri ile eğer mevcutsa doğum tarihleri, vatandaşlıkları ve meslekleri;
- f) İfadelerine başvurulacak kişilere yöneltilecek sorular;
- g) Sağlanacak delilin niteliği veya yerine getirilecek diğer adlî işlem;
- h) Talebin yerine getirilmesi için gerekli diğer bilgiler;
- i) İncelenecek diğer hususlar veya belgeler.

2. Bir adlî yardım talebi, talepte bulunan makam tarafından imzalanacak ve resmî olarak mühürlenecektir. Talebe ekli belgeler, talepte bulunan Akit Tarafın hukukuna göre onaylanacaktır.

Madde 8 Yardımanın Usulü

1. Talepte bulunulan Adlî makam, talebin yerine getirilmesinde kendi mevzuat hükümlerini uygulayacaktır. Bununla birlikte, söz konusu Adlî makam, talepte bulunan adlî makamın özel bir usul veya yöntem izlenmesini istemesi durumunda, talepte bulunulan Âkit Tarafın iç hukukuna aykırı olmamak şartıyla bu usul veya yöntemi takip edecektir.

2. Talepte bulunan adlî makamın istemesi durumunda, ilgili tarafların ve eğer varsa temsilcilerinin hazır bulunabilmeleri için, işlemlerin yapılacağı tarih ve yer hakkında bilgi verilecektir.

3. Talepte bulunulan adlî makam, talebin yerine getirildiğini tespit eden belgeleri talepte bulunan adlî makama gönderecek veya talebin yerine getirilemediği durumlarda bunun sebepleri hakkında talepte bulunan makama bilgi verecek ve tüm ekleri iade edecektir.

4. Talepte bulunulan Âkit Taraf, kendi ülkesinde adlî yardım talebinin yerine getirilmesi sebebiyle yapılan bütün masrafları üstlenecek ve bu masrafların ödenmesini talep etmeyecektir.

Madde 9

Yardımanın Reddi

Bir adlî yardım talebinin yerine getirilmesi, talepte bulunulan Âkit Tarafın egemenliğine, güvenliğine ve kamu düzenine zarar verebilecek nitelikte görülmekte ise böyle bir talebin yerine getirilmesi reddedilebilir.

Madde 10

Dokunulmazlık

1. Talepte bulunan Âkit Tarafın bir adlî makamı huzurunda hazır bulunmak üzere çağrılan bir tanık veya bilirkişi hakkında, hangi uyrukta olursa olsun. Âkit Tarafın ülkesinde, bu Taraf ülkesine girmeden önce vukuu bulan herhangi bir mahkûmiyet veya fiilden dolayı kovuşturma yapılamaz veya tutuklanamaz veya kişisel özgürlüğü hakkında diğer herhangi bir kısıtlama getirilemez. Bir tanık veya bilirkişi, tanıklık beyanı ya da bilirkişilik görevinden dolayı ayrıca kovuşturmaya, tutuklamaya ya da mahkûmiyet cezasının uygulanmasına da tâbi tutulmayacaktır.

2. 1. fıkradaki dokunulmazlık, tanık veya bilirkişinin ülkeyi terk etme olanağı bulunduğu halde adlî makamlarca hazır bulunmasının artık gerekmediği kendisine bildirildiği tarihten itibaren 7 günlük sürenin sonunda Talepte bulunan Âkit Tarafın sınırlarını terk etmemesi ya da terk ettiği halde kendi isteği ile geri dönmesi halinde sona erecektir.

3. Bir tanık veya bilirkişi için çıkarılan çağrı yazısında, talepte bulunan Akit Tarafın mevzuatında seyahat, ikamet masrafları ve bilirkişilik ücretinin ödenmesi için öngörülen şartlar belirtilecektir. Böyle bir kişinin talebi üzerine, yol ve ikamet giderlerinin karşılanması için talepte bulunan adlî makamca bir avans ödenecektir.

BÖLÜM 2

BELGELER

Madde 11

Belgelerin Gönderilmesi

Bir Âkit Taraf adli makamının talebi üzerine, diğ er Akit Taraf, talepte bulunan Akit Tarafın vatandaşlarının şahsî durumlarına ilişkin kayıtların, şahsî iş leri ve menfaatleri ile ilgili diğ er belgelerin suretlerini tercümesiz ve ücretsiz gönderecektir.

Madde 12

Belgelerin Geçerliđ i

1. Âkit Taraflardan birinin ülkesinde düzenlenmiş veya onaylanmış ve resmî mühür taşıyan belgeler diğ er Akit Tarafın bir adli makamı önündeki iş lemlerde tasdikten muaf tutulacaktır.

2. Âkit Taraflardan birinin resmî makamlarınca düzenlenen belgeler, diğ er Âkit Taraf ülkesindeki resmî belgelerle aynı güce sahip olacaktır.

BÖLÜM 3

YARGILAMA MASRAFLARI VE TEMİNATTAN MUAFİYET

(JUDICATUM SOLVI)

Madde 13

Teminattan Muafiyet (Judicatum Solvi)

Bir Akit Tarafın vatandaşları, diğ er Âkit Tarafın adli makamları önündeki iş lemlerinde, salt yabancı olmaları veya diğ er Akit Taraf ülkesinde ikametgâhları bulunmamasından ötürü teminat akçesi (judicatum solvi) vermekle yükümlü tutulmayacaklardır.

Madde 14

Adli Müzaheret

1. Âkit Taraflardan birinin vatandaşları, diğ er Akit Tarafın ülkesinde yargılama harç ve masraflarının ödenmesi için, bu Tarafın vatandaşları ile aynı şartlar altında adli yardımdan yararlanmaya hak kazanacaklardır.

2. İş bu Anlaş ma gereğince adli müzaherete, başvuruda bulunanın ekonomik, ailevi ve şahsi durumlarını gösteren belgelere bağı lı olarak hak kazanılacaktır. Belgelerin düzenlenişinde, başvuruda bulunanın ikamet ettiğ i Âkit Tarafın hukuku veya başvuruda bulunan her iki Âkit Taraf ülkesinde ikamet etmemekte ise vatandaşı olduğu Âkit Tarafın hukuku uygulanacaktır.

Madde 15

Süreler

Eğer bir Âkit Tarafın adlî makâmı, diğer Âkit Tarafın ülkesinde ikamet etmekte olan bir kişiye bir işlemi yapması için belli bir süre vermiş ise, bu süre belgelerin söz konusu kişiye tebliğ tarihinden itibaren işlemeye başlayacaktır.

KISIM ÜÇ

KARARLARIN TANINMASI VE TENFİZİ

Madde 16

Tanıma ve Tenfizin Amacı

1. Âkit Taraflar, diğer Âkit Taraf ülkesinde verilmiş aşağıda gösterilen kararlar, iş bu Anlaşma hükümlerine uygun olarak kendi ülkelerinde tanıyacak ve tenfiz edeceklerdir):

a) Hukukî konularda verilmiş mahkeme kararları;

b) Cezaî konularda tazminata ilişkin olarak verilmiş mahkeme kararları.

1. Bu Kısım hükümleri, hukukî konularda bir mahkeme önünde yapılmış veya mahkemece onaylanmış sulh anlaşmalarına da uygulanacaktır.

2. Ancak işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden sonra verilen kararlar, bu Anlaşma hükümleri uyarınca tanıma ve tenfize tâbi olacaktır.

Madde 17

Tanıma ve Tenfizin Şartları

İşbu Anlaşmanın 16. maddesinde belirtilen kararlar, kararın verildiği Akit Taraf hukuku uyarınca kesin ve icra edilebilir olduğu takdirde tanınacak ve tenfiz edilecektir.

Madde 18

Tanıma ve Tenfizin Reddi

Bir kararın tanınması ve tenfizi aşağıdaki hallerden birinin varlığı halinde reddedilebilir:

1. Kararın tanınması ve tenfizi, tanıma ve tenfiz talepte bulunulan Âkit Tarafın kamu düzenine açıkça aykırı ise;

2. Davanın tarafları savunma hakkından yoksun bırakılmış ve kendilerine mahkeme önüne çıkmak için usulüne uygun şekilde tebligat yapılmamış ve bizzat iddialarını ileri sürme ve savunma yapma imkânsızlıkları halinde kendilerine temsil edilebilme olanağı tanınmamış ise;

3. Karar, tanıma ve tenfiz talep edildiği Âkit Tarafın mahkemelerinin münhasır yetkisine giren bir konuda verilmiş ise;

4. Aynı taraflar arasında, aynı sebep ve konuya dayalı olarak;

a) Tanıma ve tenfiz talep edildiği Âkit Taraf mahkemesinde daha önce açılmış ve görülmekte olan bir dava, veya

b) Talep edilen Âkit Taraf mahkemesince sonuçlandırılmış nihaî bir karar mevcut ise.

Madde 19

Tanıma ve Tenfiz Usulü

1. Tanıma ve tenfiz başvurusu, tanıma ve tenfiz talep edildiği Âkit Tarafın yetkili mahkemesine, tanıma ve tenfiz talep eden tarafından bizzat ya da yasal temsilci aracılığıyla doğrudan yapılacaktır.

2. Başvuruya aşağıdaki belgeler eklenecektir:

a) Kararın kesinleşmiş ve icra kuvvetini haiz olduğunu tevsik eden bir şerh ile tam ve aslına uygunluğu onaylanmış bir örneği;

b) Karar gıyapta verilmiş ise, gıyabında karar verilen tarafın usulüne uygun olarak çağrıldığını tespit eden gerekli belgelerin aslı veya onaylanmış örnekleri;

c) Bu maddenin (a) ve (b) bentlerinde belirtilen başvuru ve belgelerin, kararın tanınmasının ve tenfizinin talep edildiği Âkit Tarafın dilinde veya İngilizce onaylanmış çevirisi.

Madde 20

Uygulanacak Hukuk

1. Kararların tanınması ve tenfizine ilişkin usule, tanıma ve tenfiz talep edildiği Âkit Tarafın hukuku uygulanacaktır

3. Tanıma ve tenfize karar veren mahkeme, sadece işbu Anlaşmanın 17-19. maddelerini göz önünde tutacak ve kararın esasını incelemeyecektir.

Madde 21
Para ve Eşyanın Transferi

İşbu Anlaşmanın tanıma ve tenfize ilişkin hükümleri. Âkit Tarafların yabancı bir ka-rann icrası sonucu elde edilen para ve eşyanın yurtdışına transferi ile ilgili mevzuat hükümlerine hâlel getirmeyecektir.

KISIM DÖRT
NİHAÎ HÜKÜMLER

Madde 22
Uluslararası Belgelerle İrtibat

İşbu Anlaşma, Âkit Tarafların katılmış olduğu veya katılacağı bu Anlaşma ile düzenlenen konulara ilişkin hükümleri içeren diğer uluslararası belgeleri ihlâl etmeyecektir.

Madde 23
Sorunların Çözümü

Âkit Taraflar arasında işbu Anlaşmanın uygulanması ile ilgili olarak onaya çıkabilecek sorunlar, diplomatik kanaldan çözümlenecektir.

Madde 24
Yürürlüğe Giriş ve Geçerlilik

1. İşbu Anlaşma, Âkit Taraflarca onaylanacak ve onay belgelerinin teati edilmesinden 30 gün sonra yürürlüğe girecektir.
2. İşbu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihte 25 Kasım 1968'de Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Romanya Sosyalist Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Cezai İşlerde Adli Yardım Sözleşmesi" sona erecektir.
3. İşbu Anlaşma süresiz olarak yürürlükte kalacaktır.
4. Her Âkit Taraf, yazılı bildirimde bulunmak suretiyle Anlaşmayı feshedebilir. Bu halde Anlaşma, diğer Âkit Tarafın yazılı bildirim aldığı tarihten itibaren oniki aylık süre boyunca yürürlükte kalacaktır.

İşbu hükümlerin kanıtı olarak Âkit Tarafların yetkili temsilcileri işbu anlaşmayı imzalamışlardır.

Ankara'da 28 Eylül 2005 günü her biri Türkçe, Romence ve İngilizce dillerinde ikişer nüsha halinde düzenlenmiş olan tüm metinler aynı derecede geçerlidir. Yorumda aykırılık halinde, İngilizce metin geçerli olacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ADINA
ROMANYA ADINA

